

Průběh obhajoby bakalářské práce:

Obhajoba BP Fransa Boas a jeho dílo na formování americké antropologie
 V rámci obhajoby byly přečteny posudky - posudek sudavického právní prof. Budíla a
 posudek generála práva Dr. Tešny.

Student M. Hraběta odpovídal na otázku položenou v posudku sudavického
 právní. Vysvětlil značně kritický přístup k Boasovi s ohledem na kulturu v díle
 Stevana Pinkera. Student reagoval na výtky a komentáře Zkušební komise.
 Obhajoba byla úspěšná.

Západočeská univerzita v Plzni
 Fakulta filozofická
 katedra antropologie

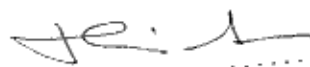

Klasifikace:

dobře

Datum obhajoby:

16. ledna 2012

podpis zkoušejícího

Katedra antropologie

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE posudek vedoucího práce

Práci předložil(a) student(ka): Miroslav Hraběta

Název práce: Franz Boas a jeho vliv na formování americké antropologie

Vedoucí práce:

Prof. RNDr. Ivo Budil, Ph.D., DSc.

1. CÍL PRÁCE *(uvedte, do jaké míry byl naplněn):*

Za cíl své práce označil autor „zamyšlení nad tím, proč Franz Boas k antropologii vůbec dospěl, kdo a co formovalo jeho intelektuální a vědecký vývoj a jaký vliv měl naopak on na své četné žáky a tím potažmo na rozvoj amerického pojetí antropologie“ (str. 1). Obávám se, že v rozsahu bakalářské práce lze takto velkoryse uvedený záměr splnit pouze v omezené míře.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ *(náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.)*

Autor se na základě celkem reprezentativního souboru sekundární a primární literatury včetně internetových zdrojů pokusil o průřez Boasovým životem, mládím, pobytem v Baffinově zemi, působením na univerzitě v Berlíně a odchodem do Spojených států amerických; následuje přiblížení intelektuálního kontextu Boasovy odborné činnosti (nomotetický a idiografický přístup, evoluční teorie, darwinismus, kulturní relativismus, komparativní metoda), charakteristika imigračního vývoje v Severní Americe na počátku dvacátého století, osoby a díla Madisona Granta a amerického eugenického hnutí, popis Boasova přínosu americké a světové antropologii, vylíčení Boasovy musejní aktivity, vývoj Boasova občanského postoje a přehled jeho nejvýznamnějších žáků.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA *(jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.):*

Formální úprava práce odpovídá vyžadovaným standardům, v textu se vyskytují překlepy a drobnější chyby, formátování odstavců je mírně nedbalé.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE *(celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.):*

Je třeba ocenit, že autor v zásadě neopominul žádný klíčový odborný nebo intelektuální aspekt spjatý s charakteristikou Boasova přínosu k formování moderní americké antropologie, na druhé straně ovšem přílišná stručnost práce způsobila, že logická struktura, která by určitě posloužila k vytvoření rozsáhlé a přínosné monografické studie, poskytla základ k nastínění pouhého encyklopedického a schematického přehledu dílčích témat spjatých s danou problematikou bez vnitřní provázanosti a výkladu. Autor tak například zanedbal možnost věnovat se více intelektuální konfrontaci Franze

Boase a Madisona Granta (v Čechách relativně méně známého) a jeho Závěr (str. 35) vyznívá jako opakování mnohokrát vyřčených tvrzení a tezí.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

Vysvětlete značně kritický přístup k Boasově vymezení kultury v díle Stevena Pinkera.

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (výborné, velmi dobře, dobře, nedoporučuji k obhajobě):

Dobře

Datum: 10. 1. 2011

Podpis:

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta filozofická
katedra antropologie

Katedra antropologie

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE posudek oponenta

Práci předložil(a) student(ka): Miroslav Hraběta

Název práce: FRANZ BOAS A JEHO VLIV NA FORMOVÁNÍ AMERICKÉ ANTROPOLOGIE

Oponoval (*u externích oponentů uveďte též adresu a funkci ve firmě*):

PhDr. Michal Tošner, Ph.D.

1. **CÍL PRÁCE** (*uveďte, do jaké míry byl naplněn*):

Cíl, který je obsažen již v samotném titulu předkládané práce není dále blíže specifikován. Autorovým cílem bylo se „na vlastní oči“ přesvědčit z mnohých zdrojů o Boasově podílu na formování americké antropologie. Takto široce pojaté téma zákonitě vyústilo v konvenční biografickou črtu, která nepřekračuje rámec již známých a zpracovaných faktů. Práce sice místy sahá k primárním zdrojům, ale činí tak v rozsahu omezeném. Sekundární literatura zahrnuje především české či přeložené přehledy antropologického myšlení. To co v práci postrádám je zahrnutí prací zahraničních historiků antropologie a zejména Georege W. Stockinga, který je autorem Boasovy biografie a řady dalších relevantních textů. Výjimku tvoří práce Heberta Colea, Roberta Lowieho a J. Stewarda, avšak informace jsou čerpany často také z internetových zdrojů. Práce tak zůstává na kompilační rovině a nepřináší hlubší vhled do života a antropologické praxe a intelektuálního odkazu Franze Boase. Cíl tak byl naplněn jen částečně.

2. **OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ** (*náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.*):

Představení pre-antropologického období Franze Boase je zde redukováno na přehled jeho učitelů a nejsou zde zohledněny širší intelektuální vlivy a jeho geografické angažmá se omezuje na uvedení informace o expedici do Baffinovy země. Následuje charakteristika Boasových intelektuálních východisek v novokantovské filozofii a antropogeografii, jeho reakce na dobový evolucionismus, kterému oponuje odmítnutím zákonitostí historického vývoje a unilineárního pojetí evoluce. Pozitivně hodnotím snahu o doplnění Boasovi životní dráhy představením socio-ekonomických podmínek v USA, které je ale pouze znakové. Kapitola věnovaná Madisonu Grantovi bez organického začlenění do Boasovi profesní dráhy působí násilně. Grant je zde představen v rámci nastínění intelektuálního a vědeckého milieu v USA, kde dominovala eugenika. Granta však autor předkládané práce hodnotí pojmem pseudovědy, což není v rámci historiografie vědeckých sporů příliš přesvědčivý argument. Vzápětí ji spolu s Gouldem označuje přesvědčivěji za vědecký rasismus. Představení čtyř polového pojetí obecné antropologie pojednává pole podle jednotlivých disciplín. Zajímavá je

kapitola o Boasově programu na poli jazykovědy či poznámky o jeho kurátorské práci. Také zařazení kapitoly Boas – občan, která se věnuje jeho spisům angažovaným proti rasismu a popularizačním textům je přínosné. Další kapitoly jsou věnovány medailonům Basových žáků, přičemž student podává pouze velmi neúplné charakteristiky. V závěru poněkud zjednodušeně vychází z protikladu Boasova přístupu jako vědeckého oproti přístupům evolucionistickým a rasovým, které jsou dle jeho názoru nevědecké. Nedostatek pochopení pro epistemologii a principy změny vědeckých paradigmat nakonec znemožnily autorovi analytičtěji zpracovat cíl práce, jímž byl vliv Franze Boase na formování americké kulturní antropologie. Práce tak zůstala na povrchu, vyhnula se jakýmkoliv kontroverzím, či argumentačním sporům a nepodařilo se plasticky postihnout Boasův přínos.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (*jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.*):

Po jazykové stránce je práce vcelku přijatelně formulována, překlepy a chyby v interpunkci jsou spíše vzácné. To však neplatí o odkazech v poznámkách pod čarou, které nejsou řádně zakončeny interpunkčním znaménkem. Z grafického hlediska se mezi odkazy vyskytuje nadbytečná mezera. Navíc opakované citace jsou uváděny v chybném formátu. Celé odstavce obsahující konkrétní údaje jsou bez odkazu (např. s. 5, s. 9). Odkazy na elektronické zdroje nejsou formálně správné, neboť odkazují pouze na internetovou adresu bez uvedení autora a názvu článku z časopisu (např. u *American Renaissance magazine*). V jinak korektním seznamu literatury je uveden český překlad knihy Margaret Meadové *Sex a temperament ve třech primitivních společnostech*, který však v textu není využit. Přílohy obsahují pouze fotografie Boase, jeho odpůrců a žáků a několika reálií, které jsou s textem pouze ve volném vztahu. Příloha tak zůstává pouze ilustrativní.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (*celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.*):

Z hlediska historiografie vědy, kterou tato bakalářská práce chtěla být, práce nepoužívá vhodnou metodu. Student sice prokázal schopnost pracovat s odbornou literaturou, ale jeho výběr zdrojů je nevyvážený a jeví se jako vcelku nahodilý. Cíl práce mohl být lépe vymezen. Práce by tak mohla přinést lepší vhled do konkrétního problému v díle Franze Boase. Takto se však omezila na ověřování stávajících výkladů akademické a životní dráhy tohoto badatele.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (*jedna až tři*):

K práci nemám dalších otázek.

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (*výborně, velmi dobře, dobře, nedoporučuji k obhajobě*):

Vzhledem k uvedeným výhradám navrhuji komisi hodnotit předkládanou bakalářskou práci stupněm dobře.

Datum: 10. 1. 2012

Podpis: PhDr. Michal Tošner, Ph.D.

Stvrzuji, že autorem posudku je Mgr. Patrik Galeta, Ph.D.

12.1.2012

Mgr. Tomáš Hirt, Ph.D.,
zástupce vedoucího Katedry antropologie

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta filozofická
katedra antropologie

